

Dynamikken i verdens vækstmarkeder presser fortsat råvarepriserne til nye højder. På stålsiden har de dramatiske stigninger fået de europæiske producenter til at kræve genforhandlinger med deres kontraktkunder. Priskurven for olie peger i samme retning som for kul, malm og skrot – opad.

Olieprisen ligger nu inflationsjusteret betydeligt over den prisrekord, som blev sat i 1980 i forbindelse med den iranske revolution. Efterspørgslen i verden ventes i 2008 at stige med 1-1,5 mio. tønder olie pr. dag, og prisen stiger fortsat, da den olie, der nu udvindes, er dyrere at producere. Det får en del analytikere til at hævde, at den amerikanske økonomi vil blive yderligere svækket. Andre, som Claes Folkmar i nyhedssiden "E24" vurderer, at eftersom den andel af energi- og brændselsudgifterne, som de amerikanske husholdninger står for, ikke er vokset særlig meget de sidste 20 år, så er olieprisen ikke afgørende. Et mere effektivt energiforbrug og evt. nye adfærdsmønstre har helt enkelt mindsket olieafhængigheden hos de amerikanske forbrugere.

Der var vækst i den amerikanske økonomi i april, hvilket er den 78. måned i træk. Derimod var der ingen vækst indenfor fremstillingsindustrien totalt. PMI lå uændret på 48,6, konstaterer det amerikanske institut for "Supply Management", selvom nogle få brancher melder om vækst. Blandt dem er data og elektronik, den grafiske industri, papirindustrien, transport, maskiner, møbler og kemiske produkter.

I Sverige dalede PMI i april til 50,1 mod 54,7 i marts. Det er det laveste niveau siden september 2003, og det skyldes frem for alt ordreindgangen i april. Priserne på råvarer og indsatsmaterialer faldt kun ganske lidt fra 70,4 til 69,6, og størstedelen af virksomhederne i undersøgelsen melder om stigende priser.

Konjunkturinstituttet konstaterer i sin undersøgelse ultimo marts, at niveauet i den svenske industri fortsat er højere end normalt, og at virksomhederne er relativt optimistiske mht. andet kvartal. Både ordreindgang og produktion ventes at stige.

Fortsat øget efterspørgsel på stål

Efterspørgslen på stål stiger fortsat. "International Iron and Steel Institute" udtaler medio april, at væksten nu vurderes til at blive 6,7 procent, og at verdens samlede behov for stål i 2008 kommer til at ligge på næsten 1,3 mia. ton. IISI konstaterer, at selvom USA og EU oplever en vis nedgang, vil det ikke påvirke den globale efterspørgsel nævneværdigt, eftersom dynamikken i vækstmarkederne ventes at bestå. Man har beregnet Kinas forbrug til at skulle stige med 11,5 procent i 2008, og ved slutningen af året vil det stå for 35 procent af verdens stålforsøg. Selv de øvrige (Rusland, Brasilien og Indien) blandt de såkaldte BRIC-lande øger deres forbrug med 9-11 procent, mens EU27 forventes at ligge på omkring 1,6 procent.

"... 1,3 mia. ton stål i 2008 ..."

At udviklingen i efterspørgslen for stål og metaller er bemærkelsesværdig og vigtig bliver tydeligt, når man hører, at "Prospectors and Developers Association of Canada"'s årlige konference i Toronto tiltrak hele 20.000 mennesker, hvilket er rekord. Magnus Ericsson fra "Raw Materials Group" var en af talerne, og han udtalte, at samfundets forventninger til

mineindustrien stiger hurtigt. Hvor det tidligere først og fremmest har handlet om virksomhedernes image og deres påvirkning af miljøet, dukker nu andre spørgsmål op. Den globale mineindustri må finde løsninger, så tilstrækkelige mængder kan leveres til priser, som hverken udløser inflation eller opmuntrer til anvendelse af alternative materialer, og samtidig skal en rimelig andel af overskuddet føres tilbage til verdens lokale og nationale økonomier, opsummerede Magnus Ericsson.

Splittet forbrugsbillede

Selvom det europæiske stålforbrug stiger noget, så er billedet ganske splittet, når vi ser på de traditionelt store forbrugere af stål, som automobilindustrien. Totalt faldt antallet af nyregistreringer i første kvartal med 1,7 procent i Europa, men steg samtidig med sammenlagt 14,7 procent i EU's nye medlemslande (Rumænien 23,6%, Polen 19,5%). Selv i Portugal og Storbritannien steg salget noget, samtidig med at den faldt kraftigt i Spanien og Italien. I Sverige faldt salget med 6,6 procent i årets første måneder, men tallene for april var positive og stigningen for miljøbiler blev på 103 procent.

Når det gælder lastbiler (lette, middel og tunge), steg salget i EU27 + EFTA ifølge ACEA's statistik til lige godt 700.000 nye køretøjer i første kvartal, hvilket er en stigning på 1,4 procent sammenlignet med samme periode året før. BIL Sweden melder, at antallet af svenske lastbilregistreringer i april steg med 18,3 procent til 4993 køretøjer, hvilket er den højeste aprilnotering siden 1941.

"... niveauer som vi end ikke drømte om ..."

Byggeriet i Sverige steg kun beskedent i første kvartal, men beskæftigelsen i branchen er fortsat meget højere end normalt, og Fredrik Isaksson, prognosechef for Sveriges Byggeindustrier (BI), vurderer, at der findes gode forudsætninger for en fortsat positiv udvikling i byggeinvesteringerne i 2008. Byggemarkedet i Tyskland er fortsat godt, når det gælder erhvervsbyggeri, men det private boligmarked ligger lavt. Visse tyske byggefirmaer har fået problemer, da de er bundet af faste pris aftaler på store projekter, som blev underskrevet, da priserne på armeringsprodukter var meget lavere. Selv i Frankrig, hvor byggemarkedet er svagt, presses priserne op på grund af den globale efterspørgsel, udtaler MEPS.

Råvarepriserne stiger dramatisk

Råvarepriserne er i det første kvartal klatret op til et niveau, som vi end ikke drømte om for nogle måneder siden. Sådan beskriver en stålproducent situationen for SBB.

I Tyrkiet, som er en af verdens store indkøbere af skrot, tilbydes skrot på et niveau af USD 730-750/ton i begyndelsen af maj. Det kan sammenlignes med marts, hvor SBB meldte, at prisen var USD 360/ton for import fra Tyrkiet. Den kraftige stigning skyldes manglende udbud af skrot og en meget kraftig efterspørgsel på vore armeringsprodukter, udtaler en repræsentant for den tyrkiske stålindustri til SBB.

Største malmkontrakt nogensinde

Producenterne af jernmalm har i princippet fået den prisstigning, de ønskede (65-70%), da stålværkerne, som havde håbet at kunne lave aftaler på et betydeligt lavere niveau, blev

tvunget til at prioritere tilgang for at kunne klare sine egne kontraktkunder. Verdens største stålproducent ArcelorMittal beretter i sit magasin "Boldspirit", at de tidligere på året har sikret sig 63,4 mio. ton, svarende til 46 procent af deres årsbehov, dels gennem ejerforhold dels gennem langtidsaftaler. Den brasilienske malmproducent Vale rapporterer i foråret 2008, at ArcelorMittal har tegnet en ti-års-kontrakt vedrørende leverancer af totalt 480 mio. ton malm og pellets. Kontrakten er ifølge "Vale" den største, som nogensinde er tegnet mellem en stålproducent og en malmleverandør.

Selv når det gælder kul, konstaterer ArcelorMittal i magasinet "Boldspirit", at gruppens strategi er aktivt at øge sin andel af sikrede tilgange, som tidligere på året beløb sig til 15 procent af kulbehovet. Steel Business Briefing rapporterer i maj, at kontraktpriserne på metallurgisk kul i visse tilfælde er steget med 200 procent. De skriver endvidere, at analytikernes vurdering er, at der vil blive en flerårig mangel på kul til jernfremstilling.

Kina står for næsten 60 procent af verdensproduktionen af koks, og kinesiske talsmænd regner, ligesom SBB, med, at priserne fortsætter med at stige i hele 2008 og måske endnu længere frem. Eksportprisen på koks fra Kina er i april USD 550-560/t FOB, mod USD 190-193 i april 2007.

Stålværk kræver omforhandling

Den dramatiske stigning i råvarepriserne, som har været langt kraftigere end forventet, har fået bl.a. europæiske stålværker til at kræve omforhandlinger med sine kontraktkunder for at få accept af et pristillæg. "Vore aftalepriser er fuldstændig forkerte, ind imellem er de lavere end dagens skrotpris", udtaler en virksomhedsleder indenfor stålindustrien til SBB. Omkostningstillægget vurderes at blive på niveau med de 250 USD/ton, som ArcelorMittal allerede har indført overfor sine kunder i USA. Det er ikke nogen populær foranstaltning, men de store forbrugere, som automobilindustrien, tøndeproducenterne og skibsbyggerne, menes alligevel at sætte sig til forhandlingsbordet, konstaterer SBB i slutningen af april. MEPS rapporterer, at i visse europæiske lande, hvor efterspørgslen ligger på et ganske normalt niveau, i Frankrig f.ex., stiger priserne alligevel uge for uge. Udbuddet fra tredielande er ikke interessant, skriver MEPS, da priserne er højere.

Skrotillægget for lange produkter som bjælker og armering, ligger i det nordlige Europa på sit højeste niveau nogensinde. ArcelorMittal øgede sit tillæg med 45,2 procent fra april til maj. Ikke helt uventet, konstaterer SBB, da skrotpriserne steg næsten ukontrolleret i april, og prisopsvinget forventes at fortsætte hen over foråret. Tyrkiet, samt producenter udenfor Europa, som traditionelt har leveret til EU, satser nu på mere lønsomme markeder, som Mellemøsten og Sydamerika, udtaler MEPS.

Text: Susanne Rothlind

Kilder: Steel Business Briefing
MEPS European Steel Review.